

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 02.08.2019

Sayı: 1320

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir PAKDEMİRLİ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

02 /08/2019

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

25 nehir havzamız ve onun alt havzalarından oluşan havzalar sisteminin sürdürülebilir yönetimi ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasının önemli bileşenlerinden birini oluşturmaktadır. Havza yönetimi, coğrafi olarak ayırık bir drenaj alanındaki hidrolojik hizmetlerin sürdürülebilirliğini, toprağın, bitki örtüsünün, su ve diğer doğal kaynakların ve varlıkların havza alanlarında yaşayanların yararına entegre korunması, geliştirilmesi ve yararlanılması ve bu suretle ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından Aralık 2011 tarihinde 14 Havzada Koruma Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi çalışmaları başlatılmış, bu çalışmaları TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi üstlenmiştir. 14 Havza ile başlayan projeler günümüzde 25 nehir havzasını kapsamaktadır.

Ülkemiz su havzalarının doğal kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliği amacıyla, 17.10.2012 tarihinde "Su Havzalarının Korunması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir.

Sakarya Havzası sınırları içerisinde Eskişehir ve Sakarya illerinin tüm alanı, Bilecik ilinin tamamına yakını (%97,2), Ankara ilinin merkez ilçelerini kapsayan yaklaşık %70'lik bölümü, Bolu'nun %42'si, Kütahya'nın merkezi ile birlikte yaklaşık %35'i, Afyonkarahisar'ın %23'ü, Konya'nın yaklaşık %20'si, Bursa'nın %17'si, Kocaeli'nin yaklaşık %10'u ile Düzce, Çankırı ve Uşak illerinin %2'den daha az olan bölümleri yer almaktadır.

Havzalara temel teşkil eden suyun, ne kadar hayati ve toplumsal öneme sahip bir kaynak olduğu artık çok daha yüksek sesle dile getirilen bir gerçektir. Su açısından dünyanın yarı-kurak bir bölgesinde bulunan Türkiye'nin yağış rejimi, mevsimlere ve bölgelere göre büyük farklılıklar göstermektedir. Bazı akarsu havzalarında su ihtiyaçlarının, kaynakların potansiyelini aşmış durumda olduğu görülmektedir. Kantitatif dağılımın yanı sıra, su kalitesinde de ülke genelinde büyük farklılıklar gözlenmektedir.

Hızlı nüfus artışına bağlı olarak artan su ihtiyacına karşın, uygun kaynak varlığının azlığı ve gün geçtikçe gelişen sanayi ve tarımsal faaliyetlere paralel olarak ortaya çıkan aşırı kullanımının, kirlilik oluşumu nedenleriyle yaşanan sorunlar, havza bazında su kaynakları önemini bir kat daha arttırmıştır.

88422

16647

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

2013 yılında TÜBİTAK'ın yayınladığı raporda " Su Kalitesinin Değerlendirilmesi " ile ilgili şu tespitlere yer verilmişti : "Havzada organik kirliliği gösteren önemli parametreler olan KOİ ve BOİ, Porsuk Çayı, Karasu Çayı ve Çarksuyu ile Kalburt Göksu Çayı ve onu besleyen derelerde ağırlıklı olarak Sınıf IV'e (çok kirlenmiş su) girmekte iken Sakarya Nehri ve diğer kollarında ağırlıklı olarak Sınıf II (az kirlenmiş su) ya da Sınıf III (kirli su) seviyesindedir. Önemli azot parametrelerinden NH4-N ise Porsuk Çayı, Karasu Çayı ve Çark Suyu'nda Sınıf IV, Kalburt Göksu Çayı ve onu besleyen derelerde ise Sınıf II ile IV arasında, Sakarya Nehri ve diğer kollarında ise ağırlıklı olarak Sınıf II seviyesindedir. Ancak Sakarya Nehri'nde Porsuk Çayı karışımıyla Sarıyar Barajı arasında KOİ ve NH4-N parametreleri Sınıf IV seviyesine düşmektedir. NO3-N parametresi ise havza genelinde ağırlıklı olarak Sınıf I (temiz su) kalitesinde tespit edilmiştir. Ancak Çubuk Çayı, Sukesen Çayı, Kadıköy Çayı ve Bayındır Deresindeki istasyonlarda Sınıf III-IV seviyesinde nitrat kirliliği hesaplanmıştır. Toplam fosfor parametresi ise Sakarya Nehrinde Porsuk Çayı karışımı öncesinde Sınıf I-II iken Porsuk karışımı sonrasında Sınıf III'e, Ankara Çayı karışımı sonrasında ise Sınıf IV'e düşmektedir. Karasu ve Kalburt Göksu Çaylarıyla karışımından sonra ise Sınıf III seviyesinde tespit edilmiştir. Toplam fosfor Porsuk Çayında Sınıf II-IV arasında değişmekte, ancak Porsuk Barajı öncesinde ve Sakarya Nehri öncesinde Sınıf IV seviyesindedir. Toplam fosfor ayrıca Ankara Çayı, Karasu Çayı, Kalburt Göksu Çayı ve Çark Suyunda Sınıf IV olarak hesaplanmıştır. Diğer kollarda ise ağırlıklı olarak Sınıf I-II seviyesindedir. Sakarya Havzası Su Kalitesi Değerlendirmeleri bölümünde Sakarya Nehri ve kolları incelenmiş; "tüm parametrelere göre su kalitesi değerlendirildiğinde havzadaki istasyonlarda genel olarak su kalitesinin Sınıf IV ya da III seviyesinde, yani çok kirlenmiş veya kirlenmiş su olduğu görülmektedir."

Yine rapora göre 2014-2023 yılları arasında Sakarya Havzası içerisinde 71 adet Atıksu Arıtma Tesisinin kurulması planlanmıştır.

Sakarya Havzası için önerilen eylem planı kısa, orta ve uzun vadede yapılması gerekenler şeklinde gruplandırılmıştır. Buna göre, on yıllık planlamayı kapsayan bu süreç şu şekilde belirlenmiştir: Kısa vade (2014-2016) Orta vade (2017-2019) Uzun vade (2020-2023). Kısa vadede 9, orta vadede 8 ve uzun vadede 54 Atıksu Arıtma Tesisinin kurulması hedeflenmiştir.

Bu Bağlamda;

1-) 2013-2019 yılları arasında, düzenli olarak, Havzada bulunan su kaynaklarının kalite ölçümleri yapılmış mıdır?

2-) Eğer ölçümler yapılmış ise ; 2013 yılında havzadaki su kalitesinin sınıf IV (çok kirlenmiş) veya sınıf III (kirlenmiş) olduğu tespitinden yola çıkarak 2019 yılı itibariyle gelinecek noktada bu su kaynakları, sınıf I (temiz su) veya sınıf II (az kirlenmiş su) seviyesine çekilmiş midir.

3-) TUBİTAK'ın yayınlamış olduğu raporda;özel olarak Porsuk Çayı'nın geneli itibariyle,2013 yılı ölçümlerinde, çok kirlenmiş ve kirlenmiş seviyelerinde olduğu görülmektedir.2019 itibari ile Porsuk Çayı'nın su kalitesindeki son durum nedir?

4-)2014-2023 yılları arasında Sakarya Havzası'na 71 adet Atıksu Arıtma Tesisinin kurulması hedeflenmiş, bu tesislerden 17'sinin 2014-2019 arası kurulması planlanmıştır. Günümüz itibariyle bu havzaya, plana uygun olarak 17 atıksu arıtma tesisi kurulmuş mudur?